

**— GASSNOVA SF
ÅRSMELDING 2014**

CO₂-HÅNTERING FOR
ET BEDRE KLIMA

GASSNOVA

INNHold

3	VIKTIGE MILEPÆLER FOR CCS
4	BETYDELIGE BIDRAG GJENNOM TEKNOLOGIUTVIKLING
6	CO ₂ TEKNOLOGISENTER MONGSTAD (TCM) BANER VEI FOR FULLSKALLA-UTBYGGINGER
8	STYRETS ÅRSBERETNING 2014
12	RESULTATREGNSKAP
14	BALANSE
16	KONTANTSTRØMOPPSTILLING
17	NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2014
22	REVISJONSBERETNING

GASSNOVA SF STATENS FORETAK FOR CO₂-HÅNTERING

Gassnovas formål og hovedoppgaver er:

1. Forvalte statens interesser knyttet til CO₂-håndtering og gjennomføre de prosjektene som foretaksmøtet bestemmer
2. Gi råd til Olje- og energidepartementet i spørsmål vedrørende CO₂-håndtering
3. Bidra til teknologiutvikling og kompetanseoppbygging gjennom konkrete CO₂-håndteringsprosjekter og gjennomføring av CLIMIT-programmet

Foretaksmøtet har besluttet at Gassnova skal forvalte statens interesser i følgende CO₂-håndteringsprosjekt:

- Teknologisenter for CO₂-fangst på Mongstad (TCM)

I tillegg er det i foretaksmøte besluttet at Gassnova skal ivareta statens interesser under steg-2 utviklingsavtalen knyttet til fullskala CO₂-fangst på Mongstad. Dette arbeidet omfatter i 2014 avviklingen av planleggingsarbeidet. Regjeringen har vedtatt at det skal etableres en strategi for arbeidet med CO₂-håndtering. Gassnova er statens rådgiver i CO₂-håndteringsspørsmål og vil ha en viktig rådgivende oppgave i arbeidet med strategien. Det er viktig at Gassnova ellers er i stand til raskt å kunne bistå Olje- og energidepartementet med råd eller utføre oppgaver knyttet til formålene og prosjektene foretaket skal følge opp.

VIKTIGE MILEPÆLER FOR CCS

Samtidig som rapporter fra FN og IEA understreker nødvendigheten av karbonfangst og lagring (CCS) som klimatiltak, og vi venter på strengere reguleringer i forbindelse med klimamøtet i Paris, har CCS gjort viktige fremskritt i 2014.

Globalt sett var åpningen av verdens første fullskala karbonfangstanlegg på et kullkraftverk i Canada, det såkalte Boundary Dam-prosjektet, en svært viktig milepæl. Men verden trenger flere fullskala demonstrasjonsanlegg, og Gassnova skal bidra til å realisere dette.

FNs klimapanel sier at en bred utrulling av CCS er helt nødvendig for å nå togradersmålet. Hovedkonklusjonen i en rapport de la frem i 2014 er at det er mulig å begrense oppvarmingen til to grader, men at dette vil kreve gjennomgripende endringer i alle sektorer og at arbeidet må starte nå. Klimapanelet peker på CCS som helt avgjørende.

Også det internasjonale energibyrået, IEA, understreker nødvendigheten av CCS. I sin «Energy Technology Perspectives 2014» skriver de at teknologier for CO₂-fangst og -lagring må tas i bruk for å nå klimamålene.

Regjeringens nye strategi for CO₂-håndtering har som hovedmål å identifisere tiltak som kan bidra til teknologiutvikling og kostnadsreduksjoner. Det inkluderer regjeringens ambisjon om å få på plass minst ett fullskala-anlegg for fangst og lagring av CO₂ innen 2020. Gassnova jobber nå videre med å kartlegge mulighetene for dette.

Ved CO₂ Teknologisenter Mongstad (TCM) har vi gjennom året fått nye bevis på at CO₂-fangst kan gjøres billigere og sikrere. Leverandørene Alstom og Aker Solutions karakteriserer TCM som avgjørende for at de nå er klare til å tilby kommersielle fullskala anlegg. Shell Cansolv startet sin testkampanje på slutten av året, som en forberedelse til Shells planlagte fullskala anlegg ved Peterhead gasskraftverket i Skottland.

Gassnova finansierer gjennom utviklingsprogrammet CLIMIT 75 prosent av kostnadene forbundet med den banebrytende testingen av CO₂-fangst ved sementfabrikken til Norcem i Brevik. Prosjektet, der fire forskjellige teknologier testes ut, skal klargjøre hvilke teknologier som egner seg for sementfabrikker, og følges nøye av industri og myndigheter i mange land. Globalt er sementindustrien blant de største utslippskildene av CO₂ utenom kraftprodusentene, og står i følge IEA for ca. fem prosent av de globale utslippene. Effektive fangstmetoder blir derfor et svært viktig bidrag til å redusere utslippene. Til tross for at Gassnova via TCM og CLIMIT har bidratt til å utvikle og modne en rekke teknologier, er markedet for

CCS i Europa enda langt unna. Nødvendige insentiver og kommersielle rammer for CCS synes ikke å være på plass, samt at reguleringer til dels mangler eller er uhensiktsmessig utformet. Dette fører til at markedsaktørene i liten grad har de nødvendige forretningsmessige rammebetingelsene for å engasjere seg i CCS.

Internasjonalt samarbeid er avgjørende for å lykkes med CO₂-fangst og lagring, og norske og amerikanske energimyndigheter har ytterligere styrket energisamarbeidet, blant annet gjennom en avtale om kunnskapsdeling i et internasjonalt nettverk for testsentre, og om bilateralt samarbeid knyttet til amerikanske selskaper som kan teste sine teknologier på Mongstad med støtte fra USA. Norske myndigheter og Gassnova har også god dialog med myndigheter og selskap i andre land med tanke på tettere CCS-samarbeid.

Gassnovas overordnede mål ligger fast: vi skal bidra til å videreutvikle og modne løsningene som gjør at CO₂ kan fanges og lagres, slik at kloden fortsatt blir beboelig for kommende generasjoner.

Tore Amundsen

Administrerende direktør

BETYDELIGE BIDRAG GJENNOM TEKNOLOGIUTVIKLING

Gjennom støtte til prosjekter i hele CCS-kjeden har CLIMIT utviklet kunnskap, kompetanse, teknologi og løsninger som kan gi viktige bidrag til kostnadsreduksjoner og bred internasjonal utbredelse av CCS.

Programmets mål er å akselerere kommersialisering av CO₂-håndtering gjennom økonomisk stimulering av forskning, utvikling og demonstrasjon. CLIMIT omfatter Norges Forskningsråds støtteordning for forskning og utvikling (FoU-delen), og Gassnovas støtte til utvikling og demonstrasjon (Demo-delen). Gassnova har det overordnede ansvaret og leder CLIMIT-sekretariatet. Sekretariatet består av fageksperter innenfor CCS som proaktivt jobber for å få fram framtidsrettede prosjekter.

CLIMIT henvender seg i all hovedsak til norske bedrifter, forskningsinstitutter, universiteter og høyskoler, gjerne i samarbeid med internasjonale bedrifter og forskningsinstitusjoner, som kan bidra til å tette teknologiske gap innen CO₂-håndtering.

Norske teknologimiljøer er attraktive samarbeidspartnere for utenlandske aktører, og enkelte samarbeidskonstellasjoner har allerede fått støtte av CLIMIT. Norge og USA har i en årrekke samarbeidet inne petroleum, energi og CCS-området under en intensjonsavtale. Både

Gassnova og Norges Forskningsråd har deltatt i dette samarbeidet og har bidratt med egen fagkompetanse.

Målsettingen med avtalen er å øke samarbeidet på prosjektnivå mellom norske og amerikanske miljøer, blant annet rundt uttesting av fangstteknologi i pilotskala samt utvikling av teknologi for offshore CO₂-EOR og overvåking av CO₂-lager. Det tilstrebes en styrking av samarbeidet gjennom rettede CLIMIT-utlysninger.

CLIMIT har i tillegg etablert kontakt med det nederlandske FoU-programmet CATO. Det er startet arbeid med å utarbeide en fellesutlysning for et utvalg tema innenfor CCS slik at kunnskaper og erfaringer fra begge land utnyttes på best mulig måte.

De teknologiske utfordringer knyttet til realisering av en fullskala CCS-kjede er stort sett løst. Men teknologiutvikling er fortsatt viktig for å få fram mer effektive og kostnadsbesparende prosesser i hele kjeden.

NOEN SENTRALE PÅGÅENDE PROSJEKTER MED CLIMIT-DEMO STØTTE

NORCEM

Norcem med partnerne Heidelberg Cement og ECRA (European Cement Research Academy) skal gjennom dette prosjektet vurdere fire «etter forbrenning» («post-combustion») fangstteknologier med tanke på CO₂-fangst fra sementrøygass; aminteknologi (Aker Solutions), membranteknologi (NTNU, DNV GL, Yodfat Engineers), faste sorbenter (RTI, USA) og «carbonate looping» (Alstom). Det skal videre gjøres en sammenligningsstudie av teknologiene i et fullskalaperspektiv. Alle teknologiene har gjennom testing i 2014 vist lovende resultater, samtidig som det er stor forskjell på modenhet av teknologiene. Dette prosjektet er et av få prosjekter i verden som tester CO₂-fangst fra sement røygass og har vakt stor internasjonal interesse.

SOLVit

SOLVit er et omfattende forsknings-, utviklings- og demonstrasjonsprogram for CO₂ etter forbrenning fangst-teknologi inndelt i tre faser fra 2008 til 2015. Totalt budsjett er 340 MNOK hvorav 133 MNOK er bevilget fra CLIMIT-Demo. Prosjekteier er Aker Solutions med SINTEF og NTNU som forskningspartnere i tillegg til involvering av flere internasjonale industripartnere. Prosjektet har hovedfokus på utvikling av kjemikalier til bruk i etter forbrenning CO₂-fangst-anlegg som kan redusere kostnader for implementering av CO₂-fangst.

— PALLADIUM-MEMBRANER

Reinertsen AS i samarbeid med SINTEF ønsker å utvikle Palladium (Pd)-membranteknologi frem mot kommersialisering. Teknologien baserer seg på å framstille svært tynne membraner av palladium som effektivt kan skille ren hydrogen fra en blanding av hydrogen og CO₂, produsert ved reformering av naturgass. Dette CLIMIT-Demo prosjektet representerer første steg på veien mot kommersialisering av en norsk teknologi som i følge beregninger foretatt av internasjonalt velkjente aktører

er mer kostnadseffektiv enn etter-forbrennings-teknologier. Prosjektets mål er å utvikle prototypen på en membranmodul og bygge et pilotanlegg der denne testes. Prosjektet er et godt eksempel på innovasjon og teknologiutvikling, der SINTEF startet utvikling av Pd-membranene i et CLIMIT-FoU-prosjekt. Derfra har SINTEF gått sammen med Reinertsen i et CLIMIT-Demo-prosjekt for å demonstrere teknologien med sikte på seinere kommersialisering.

CO₂ TEKNOLOGISENTER MONGSTAD (TCM) BANER VEI FOR FULLSKALA-UTBYGGING

Selskapene som fullførte sine testprogram ved teknologisenteret på Mongstad i 2014, sier begge at TCM har vært avgjørende for å kvalifisere teknologiene for fullskala-utbygging. Sent på høsten startet TCM en testkampanje for Shell Cansolv, som en del av deres forberedelse til en planlagt fullskala-utbygging i UK.

Dette viser hvor viktig TCM er som global testarena for å verifisere og videreutvikle fangstteknologier på veien til fullskalautbygg og drift. TCM bidrar til å forbedre teknologiene og gjøre dem rimeligere og sikrere.

Både Aker og Alstom betegner det to år lange testprogrammet ved teknologisentret – som ble avsluttet høsten 2014 – som en suksess. Takket være TCM har selskapene nå kommersielle teknologier for anvendelse både på gasskraftverk, kullkraftverk og industriell røykgass. I følge både Alstom og Aker Solutions viste testene ved TCM at deres teknologier er robuste, miljøvennlige og konkurransedyktige, og klar for fullskala. I begge testkampanjene har man oppnådd opptil 90 prosent fangstrate og bevist at fangsten kan gjennomføres uten fare for helse eller miljø.

På senhøsten 2014 startet Shell Cansolv sitt testprogram ved aminanlegget på TCM for å verifisere selskapets prosesser ved bruk av eksosgass fra kraftvarmeverket på Mongstad. Testfasen vil brukes til å effektivisere deres CO₂-fangstteknologi, og bekrefte modellene de benytter til design og drift av anlegg i industriell skala. Shell Cansolv valgte TCM på grunn av de avanserte testfasilitetene og tilgangen til røykgass fra gasskraftverket på Mongstad, som gjør testingen svært relevant i forhold til at de er foretrukket leverandør til det som kan bli verdens første fullskala fangstanlegg på gasskraftverket Peterhead i Skottland. Shell Cansolv er allerede teknologileverandør til verdens første fullskala anlegg for CO₂-fangst på et kullkraftverk i Canada, Boundary Dam.

TCM utførte også i 2014 såkalte «baseline» tester i samarbeid med Aker Solutions. Dette var verdens første storskala CO₂-fangst test med aminløsemiddelet monoethanolamin (MEA) på industriell røykgass fra et gasskraftverk. Testene, som er publisert, beviste at karbonfangst kan utføres effektivt, miljømessig forsvarlig og med et lavere energiforbruk enn det som inntil nå har vært lagt til grunn som industristandard. Resultatene vil bli en ny rettesnor for bransjen som jobber med CO₂-fangst basert på amin.

TCM er opptatt av at mest mulig kunnskap om CO₂-fangst skal deles med eiere, leverandører og bransjen for øvrig, for å akselerere global anvendelse og utbredelse av CCS. Testsenteret har tatt i mot over 6 000 besøkende, og i 2014 tok vi i mot både Norges olje- og energiminister og USAs viseenergiminister samt en rekke andre delegasjoner fra inn- og utland.

Resultatene og erfaringene fra TCM er etterspurt verden over, og i 2014 presenterte vi TCM på store konferanser i

blant annet USA, Mexico, Storbritannia, Belgia, Holland og Kina. Senest i oktober 2014 hadde TCM hele fem presentasjoner ved verdens største CCS-konferanse i Austin, Texas. TCM har for øvrig organisert bilaterale arbeidsmøter med store internasjonale CCS-prosjekter som Boundary Dam, Quest, Peterhead, ROAD med flere.

TCM leder også et globalt testsenter-nettverk med formål å utveksle informasjon om testing og nye teknologier som kan fremme raskere kommersialisering av CO₂-fangst, og minimere risikoene. Siden lanseringen i 2012 har noen av verdens ledende selskap innen CCS, som SaskPower, Southern Company og E.ON utvekslet kunnskap om bygging og drift av CCS-anlegg og på denne måten bidratt til å redusere kostnader, samt de tekniske, miljømessige og økonomiske risikoene assosiert med CCS. I 2014 ble Pact (Pilot-scale Advanced Capture Technology) tatt opp som nytt medlem av nettverket.

TCM arrangerer også egne konferanser som kalles «Milestone Mongstad». På et stort arrangement i Bergen i mai 2014 feiret TCM to vellykkede år med testing og spennende resultater. Milestone Mongstad-deltakerne fikk høre både fra energimyndigheter i USA og Norge i forbindelse med deres bilaterale avtale blant annet om å fremme CCS; fra TCMs eiere og ledelse; fra TCMs teknologileverandører, Alstom og Aker Solutions; pluss fra våre testsenter nettverksdeltakere og andre industriledere.

I november 2014 arrangerte vi en ny milepælsmarkering i forbindelse med at Shell Cansolv startet sin testkampanje. Dette arrangementet ble bredt dekket i norske og internasjonale medier. TCM har også i året som gikk fått positiv omtale i media. I forbindelse med det amerikanske energidepartementets årlige innovasjonskonferanse i Washington D.C., ble TCM presentert i en åtte minutters TV-reportasje på CBS. Vi var også del av en reportasje på Schrödingers katt.

TCM fortsetter dialogen med spennende internasjonale leverandører for videre utnyttelse av aminanlegget og det tilgjengelige området ved siden av de eksisterende anleggene. TCM er også i dialog med det amerikanske energidepartementet (DOE) om CCS-samarbeid og kunnskapsdeling.

TCM har skapt en attraktiv arena for demonstrasjon av CO₂-teknologi i industriell skala, og gir svært verdifull læring for teknologileverandører, samt for en rekke selskaper globalt. TCM jobber for å bidra til at CCS, som et av de viktigste klimatiltakene, kan utbredes så raskt som mulig.

— STYRETS ÅRSBERETNING 2014

ØVERST FRA VENSTRE →

EINAR STEENSNÆS (STYRELEDER) | ENDRE SKJØRESTAD | ELLEN CATHRINE RASMUSSEN

ALFRED NORDGÅRD | GRO SEIM | LIV LØNNE DILLE

TORE AMUNDSEN (ADMINISTRERENDE DIREKTØR)

VIRKSOMHETEN

Gassnova er statens foretak for CO₂-håndtering og skal ivareta statens interesser knyttet til fangst, transport og geologisk lagring av CO₂. Gassnova er en virksomhet med sektorpolitiske målsetninger og har ikke erverv som formål. Gassnova SF ble etablert som et forvaltningsorgan under Olje- og energidepartementet (OED) i 2005 og ble omgjort til statsforetak i 2007. Gassnova er lokalisert i Porsgrunn.

Gassnova skal bidra til å utvikle og demonstrere teknologi for fangst, transport og lagring av CO₂ med spredningspotensial, slik at CO₂-håndtering kan bli et effektivt klimatiltak. Foretakets virkeområde er CO₂-utslipp fra fossil kraftproduksjon og industrielle utslipp.

Gassnovas hovedoppgaver er å:

1. Forvalte statens interesser knyttet til CO₂-håndtering og gjennomføre de prosjektene som foretaksmøtet bestemmer
2. Gi råd til Olje- og energidepartementet i spørsmål vedrørende CO₂-håndtering
3. Bidra til teknologiutvikling og kompetanseoppbygging gjennom konkrete CO₂-håndteringsprosjekter og gjennomføring av forsknings- og utviklingsprogrammet CLIMIT

Foretaksmøtet, som er Gassnova SFs øverste myndighet, har besluttet at foretaket skal forvalte statens interesser i CO₂ Teknologisenter Mongstad (TCM). Gassnova forvalter statens deltakerandel i teknologisenteret på 75,12 %, og leder selskapsmøtet. Foretaket skal legge til rette for at statens deltakelse i TCM kan nyttiggjøres best mulig blant annet gjennom kunnskapsspredning og teknologiutbredelse. Regjeringen meddelte 20. september 2013 at arbeidet med planlegging av fullskala prosjektet på Mongstad skulle avvikles. Foretaksmøtet besluttet at Gassnova skal ivareta statens interesser i forbindelse med avviklingen av planleggingsarbeidet.

STYRET

Styret i Gassnova SF var i 2014 sammensatt som følger:

- Einar Steensnæs, leder
- Endre Skjørestad, nestleder
- Ellen Cathrine Rasmussen
- Gro Seim
- Alfred Nordgård (Petter Eiken frem til 1. juli 2014)
- Liv Lønne Dille, ansattvalgt representant
- Svein Eggen, ansattvalgt observatør

Det har vært avholdt ni ordinære styremøter i Gassnova i beretningsåret. Styrets arbeid har i stor grad vært knyttet til ivaretagelse av statens interesser i CO₂

Teknologisenter Mongstad (TCM) og avviklingen av arbeidet med fullskala CO₂-håndtering på Mongstad, samt rådgivning til OED i spørsmål om CO₂-håndtering. Med bakgrunn i styrets årlige egenevaluering har styret drøftet forhold knyttet til måloppnåelse og oppfølging av vedtak, samt tilpasninger i styrets interne rammedokumenter.

TCM ble ferdigstilt og satt i drift i 2012. Den første testperioden med de to teknologileverandørene Aker Solutions og Alstom på TCM har gitt betydelig læring og verdifulle erfaringer som igjen vil bidra til reduserte kostnader og risiko ved fremtidige fullskalaprosjekter. Høsten 2014 inngikk TCM en ny avtale med Shell Cansolv om testing av deres fangstteknologi i aminanlegget, og det er startet dialog med andre leverandører om mulig testing på TCM. Styret har vektlagt det viktige, men krevende arbeidet med å sikre langsiktig aktivitet ved teknologisenteret utover de avtalefestede testperiodene gjennom å tilrettelegge for rekruttering av nye teknologileverandører. Styret har vært særlig opptatt av behovet for å etablere gode og forutsigbare finansielle rammer for videreutvikling av TCM, viktigheten av å tilgjengeliggjøre og kommunisere resultater fra testaktivitetene, samt nødvendigheten av å etablere en god og kostnadseffektiv drift av teknologisenteret. Det har i beretningsåret vært arrangert to seminarer med bred internasjonal deltagelse, hvor erfaringer og resultater fra TCM har blitt presentert.

Regjeringen meddelte 20. september 2013 at arbeidet med planlegging av fullskala prosjektet på Mongstad skulle avsluttes. Gassnova har bistått Olje- og energidepartementet med faglige råd vedrørende avviklingen av planleggingsarbeidet. Styret har i denne sammenheng understreket viktigheten av at kunnskap og erfaringer dokumenteres og tilrettelegges på en slik måte at dette kan nyttiggjøres utover prosjektet på Mongstad. Styret har også gjennomgått Riksrevisjonens rapport om statens arbeid med CO₂-håndtering og fulgt Stortingets behandling av rapporten, med tanke på mulig læring for det videre arbeidet med realisering av fullskala demonstrasjonsprosjekter. Styret gjennomførte våren 2014 en studietur til Canada med et besøk til fullskala prosjektet Boundary Dam, Saskatchewan. Styret hadde møter med ledelsen i SaskPower som står bak prosjektet, og representanter fra myndighetene i Saskatchewan for å øke styrets innsikt i barrierer og muligheter for realisering av karbonfangst og -lagring.

CLIMIT-programmet skal gjennom støtte til prosjekter bidra til å utvikle kunnskap, kompetanse, teknologi og løsninger som kan gi kostnadsreduksjoner og bred internasjonal utbredelse av CO₂-håndtering. Styret har i

denne sammenheng drøftet behovet for å legge til rette for et bredere internasjonalt samarbeid i prosjektene og muligheter for høyere støtteintensitet til aktørene.

Gassnova fikk i oppdragsbrevet for 2014 i oppdrag å bistå OED i deres arbeid med regjeringens nye CCS-strategi, og styret har lagt betydelig vekt på denne rådgiverrollen i sitt arbeid. Styret har drøftet forhold knyttet til rammebetingelser og insentiver for CCS i en rekke styremøter, og blant annet formidlet viktigheten av at regjeringens CCS-strategi gir insentiver og skaper klare og forutsigbare føringer for det videre arbeidet med fullskala CCS demonstrasjon i Norge. Med bakgrunn i CCS-strategien som ble fremlagt i forbindelse med statsbudsjettet for 2015, har styret utformet rammer for etablering av en ny strategi for Gassnova SF med tanke på hvordan foretaket på best mulig måte kan bidra til å nå målene i den overordnede CCS-strategien.

ORGANISASJON OG HMS

Helse, miljø, sikkerhet og kvalitet

Gassnova har hatt gode HMS-resultater i 2014, og det er ikke registrert skader eller ulykker i direkte tilknytning til foretakets aktiviteter. Totalt sykefravær i foretaket i 2014 var på 229 dager, som utgjør 2,7 %, mot 3,3 % i 2013. Foretaket legger vekt på forebyggende arbeid både i utførelsen av ulike oppdrag og aktiviteter og med hensyn til den enkelte medarbeider gjennom foretakets friskvern-program LYST.

Med bakgrunn i Gassnovas kvalitetsledelsessystem og årlige revisjonsprogram ble det i 2014 gjennomført en internrevisjon vedrørende foretaksstyring inkludert risiko-håndtering. Revisjonen viste at foretaket har tilfredsstillende prosesser for utvikling og gjennomføring av strategier, planer og budsjetter for å oppfylle foretakets oppdrag. Med bakgrunn i revisjonen er det igangsatt en gjennomgang av styrende dokumentasjon med fokus på forenkling og på noen områder tilpasning til gjeldende praksis.

Styret legger til grunn at arbeidet med teknologiutvikling og utbredelse av CCS som klimatiltak ikke skal medføre risiko for nye helse- og miljøutfordringer. Foretaket har fremskaffet betydelig kunnskap om helse- og miljøspørsmål ved bruk av aminer til CO₂-fangst. Resultater fra arbeidet er tilgjengeliggjort i form av rapporter på foretakets hjemmeside, presentasjoner på konferanser og kontaktmøter og har i tillegg kommet til direkte anvendelse i arbeidet med fullskala demonstrasjonsprosjekter internasjonalt.

Ytre miljø

Gassnova SF hadde ingen egne direkte utslipp som medførte negativ miljøpåvirkning i 2014.

Arbeidsmiljø

Styret har som målsetting at Gassnova skal være et foretak hvor den enkelte medarbeiders egenskaper og talent blir verdsatt og respektert. Gassnova skal ha et godt og stimulerende arbeidsmiljø, hvor det tilrettelegges for aktiv kompetanseutvikling, erfaringsutveksling og samarbeid om foretakets oppgaver. Styret stiller krav til foretakets ledelse med hensyn til arbeidet med helse, miljø og sikkerhet, arbeidsmiljø og kompetanseutvikling. Ledelsen samarbeider med de tillitsvalgte, vernetjenesten og de ansatte gjennom Arbeidsmiljøutvalget (AMU), mens den enkelte medarbeiders kompetanse og utvikling følges opp gjennom foretakets system for medarbeiderutvikling.

Likestilling og mangfold

Kvinneandelen i Gassnova var i 2014 på 30 %, med 11 kvinner av totalt 37 ansatte. Andelen kvinner i foretakets ledelse var ved utgangen av året på 40 %. Kvinneandelen i styret i 2014 var 50 %, og på samme nivå som året før.

Gassnova legger vekt på likestilling mellom kjønnene og likebehandling av alle medarbeidere, og er oppmerksom på dette når det gjelder rekruttering, mulighetene for faglig og personlig utvikling samt fastsettelse av lønn. Styret vil fortsatt fremme verdien av mangfold i den videre utvikling av foretaket, men har med bakgrunn i status i foretaket ikke funnet det nødvendig å iverksette spesielle tiltak med hensyn til likestilling.

SAMFUNNSANSVAR

Regjeringens forventninger til statlig eide selskapers arbeid med samfunnsansvar er nærmere beskrevet i St.meld. nr. 13 (2010–2011) «Aktivt eierskap – norsk statlig eierskap i en global økonomi». Regjeringen legger til grunn en forståelse av samfunnsansvar som innebærer at bedrifter bør bidra til en positiv samfunnsutvikling gjennom verdiskaping, samt integrere sosiale og miljømessige hensyn i sin daglige drift og i interaksjonen med sine interessenter.

Styret har i beretningsåret vedtatt retningslinjer for foretakets arbeid med samfunnsansvar. Styret betrakter kjernen i begrepet samfunnsansvar som ansvaret foretaket påtar seg for mennesker, samfunn og miljø som påvirkes av virksomheten. Styret vektlegger videre foretakets rolle og ansvar med hensyn til spredning av kunnskap vedrørende CCS, og at dette arbeidet holder et høyt faglig nivå.

Gassnova arbeider i stor grad med kunnskapsspredning gjennom publikasjoner og deltagelse på konferanser. Foretaket vil fremover spesielt tilrettelegge for informasjon til barn og unge gjennom samarbeid med skoler og såkalte vitensentre. Videre er Gassnova en liten organisa-

sjon, men opererer i et marked som kjennetegnes av store internasjonale aktører og betydelige pengestrømmer. Foretaket har særlig fokus på forebyggende tiltak rettet mot anti-korrupsjon og habilitetsspørsmål, både gjennom holdningsskapende arbeid og mer åpenhet. Gassnova skal sikre forsvarlig anvendelse og kostnadskontroll av fellesskapets midler, og styret er opptatt av at foretakets arbeid utføres med en høy etisk standard og faglig integritet. Foretakets styre har fastsatt interne retningslinjer og prinsipper for etikk, habilitet og varsling. Disse retningslinjene, sammen med retningslinjene for samfunnsansvar, er åpent tilgjengelig via foretakets internettside.

ÅRSRESULTAT

Gassnova SF ble etablert med en innskuddskapital på 10 MNOK. Foretakets drift finansieres over statsbudsjettet. Foretaket har ikke erverv som formål. Gassnova SF fakturerer Olje- og energidepartementet for tjenester foretaket utfører for departementet, i tråd med avtalt budsjett. I tillegg har foretaket inntekter relatert til salg av tjenester til TCM DA. Foretakets kostnader består hovedsakelig av lønn, innleie av personell og kjøp av eksterne tjenester, reisekostnader, husleie og øvrig kontorhold.

Foretaket skal over tid gå resultatmessig i balanse. Det er derfor ikke fastsatt utbyttepolitikk for Gassnova SF ut over at årsoverskudd fra foretaket kan utbetales til staten som utbytte i samsvar med statsforetakslovens regler.

Foretaksmøtet kan beslutte at eventuelle overskudd skal forbli i foretaket. I henhold til tildelingsbrev fra Olje- og energidepartementet beslutter foretaket selv anvendelse av oppsamlet driftsoverskudd.

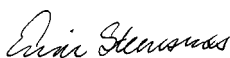
Året 2014 ga et overskudd på 9 644 004 NOK mot et overskudd på 997 007 NOK i 2013. Hovedårsaken til endringene i brutto inntekter og kostnader er knyttet til at de CO₂-håndteringsprosjektene Gassnova forvalter, fra og med 2014, presenteres som en del av Gassnova SF sitt årsregnskap. Det positive årsresultatet på 9,6 MNOK skyldes at aktivitetene i Gassnova SF har vært lavere enn opprinnelig forutsatt.

Foretakets bankbeholding er ved utgangen av året 73 800 884 NOK og den likviditetsmessige stillingen ansees som tilfredsstillende.

Foretakets bankinnskudd, kundefordringer og kortsiktige gjeld er direkte knyttet til virksomhetens daglige drift. Risikoen knyttet til at debitorer ikke er i stand til å oppfylle sine forpliktelser anses å være lav. Det benyttes ikke finansielle derivater og virksomheten er i begrenset grad eksponert for valutarisiko.

Regnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift, og styret bekrefter at forutsetningen om fortsatt drift er til stede.

Oslo, den 27. februar 2015

Einar Steensnæs
Styrets leder

Endre Skjørestad
Nestleder

Gro Seim
Styremedlem

Alfred Nordgård
Styremedlem

Ellen Cathrine Rasmussen
Styremedlem

Liv Lønne Dille
Ansattvalgt styremedlem

Tore Amundsen
Administrerende direktør

— REGNSKAP

ÅRSREGNSKAPET ER SATT OPP I SAMSVAR MED
REGNSKAPSLOVEN OG GOD REGNSKAPSSKIKK

The background of the page is a blue-toned, semi-transparent image of a financial spreadsheet. The spreadsheet contains various numerical values, some of which are highlighted in a darker blue. The numbers are arranged in a grid pattern, typical of an accounting or financial report. The overall aesthetic is professional and data-oriented.

RESULTATREGNSKAP

DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	Note	2014	2013
Inntekter	2, 12	94 594 992	74 400 000
Annen driftsinntekt	2, 12	13 813 027	13 111 831
Sum driftsinntekter		108 408 019	87 511 831
Lønnskostnad	3, 10, 13	55 797 101	58 164 324
Avskrivning på varige driftsmidler	5	288 962	477 510
Annen driftskostnad	3, 4, 5	43 744 518	28 703 694
Sum driftkostnader		99 830 581	87 345 528
Driftsresultat		8 577 438	166 303
FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Finansinntekter		1 079 217	851 450
Finanskostnad	6	12 651	20 746
Netto finansposter	6	1 066 566	830 704
Ordinært resultat	9	9 644 004	997 007
Årsresultat		9 644 004	997 007
OVERFØRINGER			
Til/fra annen egenkapital	9	9 644 004	997 007
Sum overføringer		9 644 004	997 007

BALANSE PR. 31. DESEMBER

ANLEGGSMIDLER	Note	2014	2013
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner og lignende	5	527 951	749 765
Sum varige driftsmidler		527 951	749 765
Sum anleggsmidler		527 951	749 765
OMLØPSMIDLER			
Fordringer			
Kundefordringer	12	2 194 099	1 718 926
Andre fordringer	7	369 151	1 293 921
Sum fordringer		2 563 250	3 012 847
Bankinnskudd, kontanter og lignende	8	73 800 884	59 945 025
Sum omløpsmidler		76 364 134	62 957 872
Sum eiendeler		76 892 085	63 707 637

BALANSE PR. 31. DESEMBER

EGENKAPITAL	Note	2014	2013
Innskutt egenkapital			
Innskuddskapital	9	10 000 000	10 000 000
Sum innskutt egenkapital		10 000 000	10 000 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	9	14 471 113	13 966 254
Sum opptjent egenkapital		14 471 113	13 966 254
Sum egenkapital		24 471 113	23 966 254
GJELD			
Langsiktig gjeld			
Pensjonsforpliktelser	10	28 672 280	22 302 302
Sum avsetning for forpliktelser		28 672 280	22 302 302
Sum langsiktig gjeld		28 672 280	22 302 302
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		5 203 295	3 977 913
Skyldige offentlige avgifter	8	5 881 736	7 238 165
Annen kortsiktig gjeld	11	12 663 661	6 223 003
Sum kortsiktig gjeld		23 748 692	17 439 081
Sum gjeld		52 420 972	39 741 383
Sum egenkapital og gjeld		76 892 085	63 707 637

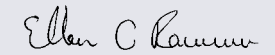
Oslo, den 27. februar 2015

Einar Steensnæs
Styrets leder

Endre Skjørestad
Nestleder

Gro Seim
Styremedlem

Alfred Nordgård
Styremedlem

Ellen Cathrine Rasmussen
Styremedlem

Liv Lønne Dille
Ansattvalgt styremedlem

Tore Amundsen
Administrerende direktør

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

OPERASJONELLE AKTIVITETER	2014	2013
Årsresultat	9 644 004	997 007
Ordinære avskrivninger	288 962	477 510
(Økning)/reduksjon i kundefordringer	-475 173	1 673 779
Reduksjon i leverandørgjeld	1 225 382	-507 966
Forskjell kostnadsført pensjon og inn-/utbetaling i pensjonsordning	-2 769 167	4 717 094
Endring i andre tidsavgrensningsposter	6 008 998	-2 601 506
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	13 923 007	4 755 920
INVESTERINGSAKTIVITETER		
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-67 148	-300 905
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-67 148	-300 905
Netto endring i likviditet gjennom året	13 855 859	4 455 015
Likviditetsbeholdning 1.1. Sum omløpsmidler	59 945 025	55 490 010
Likviditetsbeholdning 31.12.	73 800 884	59 945 025

NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2014

NOTE 1 – REGNSKAPSPRINSIPPER

Gassnova SF ble stiftet av Den norske stat ved Olje- og energidepartementet, 3. juli 2007. Foretakets formål er å forvalte statens interesser knyttet til CO₂-håndtering (teknologiutvikling, fangst, transport, injeksjon, lagring av CO₂) og å gjennomføre de prosjekter som foretaksmøtet bestemmer. Det er en målsetting at foretakets arbeid skal resultere i kostnadsreduksjoner knyttet til CO₂-håndtering.

Fra og med 01.01.2014 presenteres CO₂-håndteringsprosjektene, som Gassnova SF forvalter, som en del av Gassnova SF sitt regnskap.

Gassnova SF skal gi råd til Olje- og energidepartementet når det gjelder spørsmål vedrørende CO₂-håndtering. Gassnova SF skal legge til rette for at statens deltakelse i CO₂-håndteringsprosjekter kan nyttiggjøres best mulig av staten eller statlig eide enheter. Gassnova SF skal bidra til gjennomføring av «CLIMIT-programmet».

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. Foretaket er eiet 100 % av staten ved Olje- og energidepartementet. Gassnova har ikke erverv til formål og er således ikke skattepliktig.

Prinsippendring

Foretaket har fra 01.01.2014 endret prinsipp knyttet til regnskapsføring av aktuarielle gevinst og tap (estimativvik). Aktuarielle gevinst og tap føres fra og med 01.01.2014 direkte mot egenkapitalen. Effekten av prinsippendringen er på kr. 46.216, og er ført direkte mot egenkapitalen. Sammenlignbare tall er ikke omarbeidet da effekten av prinsippendringen er uvesentlig.

KLASSIFISERINGS- OG VURDERINGSPRINSIPPER

Omløpsmidler/Kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Anleggsmidler/Langsiktig gjeld

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Inntekter

Gassnova SF mottar bevilgninger fra staten for tjenester ytet for Olje- og energidepartementet i samsvar med foretakets formål. Tilskudd bevilges årlig av Stortinget. Driftstilskudd og tildeling av CO₂-prosjekthåndteringsmidler er presentert som inntekter i regnskapet. Opptjening skjer ved gjennomføring av aktiviteter. Kostnadene knyttet til disse aktivitetene regnskapsføres under andre driftskostnader.

Annen driftsinntekt regnskapsføres når den er opptjent, altså når krav på vederlag oppstår. Dette skjer når tjenesten ytes, i takt med at arbeidet utføres. Inntektene regnskapsføres med verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er bokført til historisk anskaffelseskost. Driftsmidlene avskrives årlig etter en lineær avskrivningssats hvor den økonomiske levetiden er lagt til grunn. Varige driftsmidler nedskrives til gjenvinnbart beløp ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdi av fremtidige kontantstrømmer knyttet til eiendelen. Nedskrivningen reverseres når grunnlaget for nedskrivningen ikke lengre er til stede.

Fordringer

Fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning for forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Bankinnskudd, kontanter og lignende

Bankinnskudd, kontanter og lignende inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelsen.

Valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner på transaksjonstidspunktet. Balanseposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner på balansedagen. Valutagevinst/tap er regnskapsført som finansinntekt/kostnad.

Pensjoner

Foretakets ansatte er medlemmer av pensjonsordninger som gir rett til fremtidige pensjonsytelser (ytelsesplaner).

En ytelsesplan er en pensjonsordning som ikke er en innskuddsplan. Ved regnskapsføring av pensjon som er ytelsesplan, kostnadsføres forpliktelsen over opptjeningsperioden i henhold til planens opptjeningsformel. Allokeringemetode tilsvarer planens opptjeningsformel med mindre det vesentlige av opptjeningen skjer mot slutten av opptjeningsperioden. Lineær opptjening legges da til grunn. For pensjonsordninger etter lov om foretakspensjon anvendes således lineær opptjening.

Aktuarielle tap og gevinster (estimataavvik) som skyldes endringer i aktuarmessige forutsetninger eller grunnlagsdata føres direkte mot egenkapitalen.

Netto pensjonsforpliktelse er differansen mellom nåverdien av pensjonsforpliktelsene og verdien av pensjonsmidler som er avsatt for betaling av ytelsene. Pensjonsmidlene vurderes til virkelig verdi.

Måling av pensjonsforpliktelsen og pensjonsmidlene gjennomføres på balansedagen. Arbeidsgiveravgift er inkludert i tallene, og er beregnet av netto faktisk underfinansiering.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er satt opp etter den direkte modellen.

NOTE 2 – DRIFTSINNETEKTER

Foretakets inntekter gjelder bevilgning fra Olje- og energidepartementet. Inntektene fra Olje- og energidepartementet fordeler seg som følger:

INNETEKTER	2014	2013
Driftstilskudd	77 040 000	74 400 000
Tilskudd av CO ₂ -prosjekthåndteringsmidler (Fullskala CO ₂ -håndtering på Mongstad, TCM og CCS-mulighetsstudie)	17 554 992	-
Sum lønnskostnader	94 594 992	74 400 000

Annen driftsinntekt gjelder salg av tjenester til CO₂ Technology Centre Mongstad (TCM DA).

Alle inntekter er opptjent i Norge.

NOTE 3 – LØNSKOSTNADER, ANTALL ANSATTE, GODTGJØRELSE, LÅN TIL ANSATTE MED MER

LØNSKOSTNADER	2014	2013
Lønn	42 966 455	41 014 646
Arbeidsgiveravgift	6 992 987	6 407 209
Pensjonskostnader	3 569 604	8 732 679
Andre ytelser/personalkostnader	2 268 055	2 009 790
Sum inntekter	55 797 101	58 164 324
Antall årsverk	37,8	36,9

GODTGJØRELSE TIL ADMINISTRERENDE DIREKTØR

	Adm.dir
Lønn	2 236 042
Pensjonskostnader	198 617
Annen godtgjørelse	94 523

Administrerende direktør har krav på et sluttvederlag tilsvarende full kompensasjon i 12 måneder utover oppsigelsestiden dersom han etter dialog med styret fratrer sin stilling før avtaleperioden utløper og ikke tilbys annen relevant stilling i selskapet. Et sluttvederlag tilsier et frafall fra reglene om oppsigelsesvern i arbeidsmiljøloven. Ansettelse i ny stilling tilsier en forholdsmessig reduksjon av sluttvederlaget (utover oppsigelsestiden). For øvrig henvises det til punkt 6 om Etterlønsordninger i note 12 – Lederlønserklæring.

GODTGJØRELSE TIL LEDENDE PERSONER OG STYRET

	Stilling	Samlet godtgjørelse
Hans Jörg Fell	Leder Teknologi og kompetanse	1 663 808
Eirik Harding Hansen *	Leder TCM	1 501 606
Stian Kaasa	Leder Fullskala CCS	1 436 008
Tove Dahl Mustad	Leder Eksterne relasjoner	1 524 872
Ingveig Slettebø Rembar	Leder Stab	1 419 464
Einar Steensnæs	Styrets leder	361 002
Endre Skjørestad	Styrets nestleder	217 002
Gro Seim	Styremedlem	183 498
Ellen Cathrine Rasmussen	Styremedlem	183 498
Alfred Nordgård	Styremedlem	93 498
Liv Lønne Dille	Styremedlem	183 498

Samlet godtgjørelse til ledende ansatte innholder utgifter til henholdsvis lønn, pensjon og annen godtgjørelse.

Det vises for øvrig til erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i note 13 – Lederlønserklæring.

* Eirik Harding Hansen har vært utleid som administrerende direktør til TCM fra 5.11.2014.

REVISOR

Godtgjørelse (ekskl mva) til Deloitte AS og samarbeidende selskaper fordeler seg slik:

	2014	2013
Lovpålagt revisjon	51 661	75 497
Andre attestasjoner (CLIMIT og CO ₂ -håndteringsprosjektene)	120 242	187 266
Skatterådgivning	39 706	21 992
Andre tjenester utenfor revisjon	1 500	6 500
Sum godtgjørelse revisor	213 109	291 255

NOTE 4 - ANDRE DRIFTSKOSTNADER**ANDRE DRIFTSKOSTNADER**

	2014	2013
Andre driftskostnader knyttet til drift Gassnova SF	26 189 526	28 703 694
Kostnad til CO ₂ -prosjekthåndtering (Fullskala CO ₂ -håndtering på Mongstad, TCM og CCS-mulighetsstudie)	17 554 992	-
Sum andre driftskostnader	43 744 518	28 703 694

NOTE 5 - ANLEGGSMIDLER**ANDRE DRIFTSKOSTNADER**

	Inventar og utstyr	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01	4 382 483	4 382 483
Tilgang	67 148	67 148
Anskaffelseskost pr. 31.12	4 449 631	4 449 631
Akkumulerte avskrivninger pr. 31.12	3 921 681	3 921 681
Balanseført verdi pr. 31.12	527 951	527 950

Avskrivninger i året	288 962	288 962
Avskrivningstid	3-5 år	3-5 år

IKKE BALANSEFØRTE LEIEAVTALER

	2014	2013
Årlig leiekostnad, ikke balanseførte varige driftsmidler	3 700 697	3 735 813
Leieperiode	0-2år	0,5-3år

NOTE 6 - FINANSPOSTER**FINANSINNTEKT**

	2014	2013
Renteinntekt	1 074 638	850 466
Valutagevinst	4 579	984
Sum finansinntekt	1 079 217	851 450

FINANSKOSTNADER

Rentekostnad	0	6 669
Valutatap	12 651	14 077
Sum finanskostnad	12 651	20 746

NOTE 7 - ANDRE KORTSIKTIGE FORDRINGER**ANDRE KORTSIKTIGE FORDRINGER BESTÅR AV:**

	2014	2013
Forskuddsbetalte kostnader	326 971	1 192 997
Opptjent, ikke fakturert inntekt	0	33 055
Andre kortsiktige fordringer	42 180	67 869
Sum andre kortsiktige fordringer	369 151	1 293 921

NOTE 8 - BUNDNE MIDLER**BUNDNE MIDLER**

	2014	2013
Skattetrekksmidler på egen konto	2 324 492	2 328 008
Sum bundne midler	2 324 492	2 328 008

NOTE 9 - EGENKAPITAL

	Innskuddskapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital pr. 01.01	10 000 000	13 966 254	23 966 254
Aktuarielt tap/gevinst ført mot annen egenkapital		-9 092 929	-9 092 929
Prinsippendring knyttet til pensjoner		-46 216	-46 216
Årets resultat		9 644 004	9 644 004
Egenkapital pr. 31.12	10 000 000	14 471 113	24 471 113

Annen egenkapital består av inneværende og tidligere års tilbakeholdte resultat samt aktuarielt tap/gevinst ført direkte mot annen egenkapital. Gassnova SF er eiet 100 % av staten ved Olje- og energidepartementet.

NOTE 10 – PENSJONSFORPLIKTELSE

Foretakets ansatte er medlemmer av pensjonsordninger som gir rett til fremtidige pensjonsytelser (ytelsesplaner). Ytelsene er basert på antall opptjeningsår og lønn ved oppnådd pensjonsalder. Foretaket er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon og ordningen oppfyller krav etter denne lov. Opptjente pensjonsrettigheter er sikret gjennom pensjonsordninger i Statens Pensjonskasse.

	2014	2013
Antall personer i ordningen	36	37
Aktive	36	37
Pensjonister	0	0

ÅRETS PENSJONSKOSTNAD

Nåverdi av pensjoner opptjent i perioden	7 222 490	7 458 030
Effekt av årets planendring	-3 865 955	0
Rentekostnad av pensjonsforpliktelse	1 865 957	1 636 843
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-1 427 755	-983 053
Administrasjonskostnad	117 069	113 279
Arbeidsgiveravgift	551 565	1 159 739
Årets netto pensjonskostnad	4 463 370	9 384 838

FINANSIELL STATUS

	31.12.2014	31.12.2013
Pensjonsforpliktelse	58 483 992	48 924 913
Pensjonsmidler	33 354 912	29 338 131
Periodisert arbeidsgiveravgift	3 543 200	2 756 025
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	0	-40 505
Netto pensjonsforpliktelse	28 672 280	22 302 302

ØKONOMISKE FORUTSETNINGER

	31.12.2014	31.12.2013
Diskonteringsrente	2,30 %	4,10 %
Forventet avkastning pensjonsmidler	3,20 %	4,40 %
Årlig forventet lønnsvekst	2,75 %	3,75 %
Årlig forventet regulering pensjon	1,75 %	2,75 %
Årlig forventet G-regulering	2,50 %	3,50 %
Forventet frivillig avgang før/etter 50 år	0,00 %	0,00 %
Uttakstilbøyelighet førtid (AFP)	0,00 %	0,00 %

Pensjonsmidlene består av investeringer i statsobligasjoner.

NOTE 11 – ANNEN KORTSIKTIG GJELD**ANNEN KORTSIKTIG GJELD BESTÅR AV:**

	2014	2013
Lønn, feriepenge o.l.	5 360 308	4 171 597
Påløpte kostnader	660 191	2 051 406
OEDs netto tilgodehavende vedrørende CO ₂ -håndteringsprosjekter	6 643 163	0
Sum annen kortsiktig gjeld	12 663 661	6 223 003

Netto tilgodehavende vedrørende CO₂-håndteringsprosjekter er knyttet til følgende prosjekter:

TCM Engasjementsoppfølging (merforbruk i forhold til innkalte midler fra OED)	-600 556
CCS Mulighetsstudie (mindreforbruk i forhold til innkalte midler fra OED)	7 243 719
Netto	6 643 163

NOTE 12 – TRANSAKSJONER OG MELLOMVÆRENDE MED NÆRSTÅENDE PARTER

RESULTATMESSIGE TRANSAKSJONER	Motpart	Resultatlinje	2014	2013
Tildeling/driftstilskudd	OED	Inntekter	94 594 992	74 400 000
Salg av tjenester	TCM DA	Annen driftsinntekt	13 813 027	13 069 693
Viderefakturerte kostnader	TCM DA	Annen driftskostnad	3 493 386	1 195 802
Sum			111 901 405	88 665 495

Motparter

Olje- og energidepartementet (OED) er eier av Gassnova SF. CO₂ Technology Centre Mongstad (TCM DA) eies av Den norske stat ved Olje- og energidepartementet, Statoil ASA, A/S Norske Shell og Sasol New Energy Holdings Pty Ltd. Statens andel forvaltes av Gassnova SF.

Transaksjoner

Tildeling/driftstilskudd faktureres i tråd med årlig bevilgning gitt i oppdragsbrev fra Olje- og energidepartementet. Salg av tjenester til TCM DA faktureres i henhold til Participant's Agreement. I de tilfeller Gassnova SF har pådratt kostnader på vegne av TCM DA er dette viderefakturert uten påslag.

MELLOMVÆRENDE

	Kundefordringer	
	2014	2013
TCM DA	2 194 099	1 718 926

NOTE 13 – LEDERLØNNSERKLÆRING

Erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i Gassnova SF

1. Utgangspunktet for foretakets lederlønnspolitik

Styret i Gassnova SF mener de ansatte er foretakets viktigste ressurs og er opptatt av at foretaket tilbyr konkurransedyktige vilkår slik at foretaket tiltrekker seg og beholder dyktige medarbeidere. Retningslinjene for lederlønnfastsettelsen er nedfelt i Meld. St. 13 (2010-2011) Aktivt eierskap. Ledende ansatte omfatter Administrerende direktør og andre ledende ansatte, jf. Ot.prp. nr. 55 (2005-2006), som viser til regnskapsloven og allmennaksjelovens regler om «ledende ansatte». Lederlønningene i Gassnova SF fastsettes derfor ut fra følgende hovedprinsipper:

Lederlønningene skal være konkurransedyktige, men foretaket skal ikke være lønnsledende. Foretaket skal tiltrekke seg og beholde gode ledere. Lønningene (summen av godtgjørelsene som mottas) skal normalt ligge rundt gjennomsnittet av lederlønninger for tilsvarende ledere i sammenlignbare virksomheter.

Det er styrets ansvar å fastsette retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte. Administrerende direktørs godtgjørelse fastsettes av styret. Administrerende direktør er ansvarlig for lønnfastsettelsen i foretaket.

2. Hvem er omfattet av retningslinjene

Administrerende direktør og ledergruppen er direkte omfattet av retningslinjene.

3. Hvilken periode gjelder erklæringen for

Erklæringen gjelder inntil nye retningslinjer om aktivt eierskap kommer, og er basert på gjennomført lønnsoppgjør og foretakets politikk i inntektsåret 2014. Administrerende direktør vil legge erklæringen til grunn for sitt arbeid etter behandlingen i styremøte i januar 2015.

Lederlønnspolitikken for 2014 har fulgt de retningslinjer som var inntatt i årsregnskapet for 2013.

4. Hovedprinsippene i foretakets lederlønnspolitik

Basislønnen skal være hovedelementet i ledernes lønn. Det gjelder ingen særskilte rammer for basislønnens størrelse, men basislønnen skal være markedsmessig. Administrerende direktør skal være lønnsledende i foretaket. Det kan foretas årlige undersøkelser av lønn for sammenlignbare stillinger ved bruk av eksterne konsulenter og samarbeidspartnere.

I tillegg til basislønnen kan lederne motta tilleggsytelser. Nedenfor kommenteres basislønn og de enkelte tilleggsytelser som kan benyttes mer spesifikt.

4.1. Basislønn Basislønnen er definert som brutto årslønn før skatt og før beregning av variabel lønn og andre tilleggsytelser.

4.2. Naturalytelser og andre særlige ordninger Ledende ansatte kan ha naturalytelser som er vanlige for sammenlignbare stillinger som for eksempel fri telefon, bærbar-pc, fri bredbåndstilknytning og bruk, behovsprøvd bilgodtgjørelse og parkering. Som hovedregel søker foretaket å samle kompensasjon og ytelser gjennom lønnsystemet.

5. Pensjonsordninger

Foretakets pensjonsordning er basert på Statens Pensjonskasses til enhver tid gjeldende regler for pensjonsalder og aldersgrense, og samlet kompensasjonsgrad skal ikke overstige 66 prosent av lønnen, dog begrenset opp til 12G. Dette ivaretas av foretakets medlemskap i Statens Pensjonskasse i medhold av vedtak i Forbruker- og administrasjonsdepartementet av 26.6.2007. Alle ansatte i foretaket har rett til AFP fra fylte 62 år (førtidspensjon).

6. Etterlønnordninger

I forhåndsavtale hvor Administrerende direktør fraskriver seg bestemmelsene om oppsigelsesvern i arbeidsmiljøloven kan det avtales sluttvederlag. Sluttvederlag skal ikke benyttes ved frivillig avgang med mindre det foreligger særlige grunner for det. Det henvises til avsnitt vedrørende sluttvederlag i vedlegg til Meld. St. 13 (2010-2011) Aktivt eierskap, hvor samlet godtgjørelse for sluttvederlag som inkluderer godtgjørelse for oppsigelsestid og sluttvederlag ikke bør overstige 12 månedslønner.

Øvrige ledelse og ledende ansatte har ikke etterlønnordninger.

REVISJONSBERETNING

Deloitte.

Deloitte AS
Dronning Eufemias gate 14
Postboks 221 Sentrum
NO-0103 Oslo
Norway
Tlf: +47 23 27 90 00
Faks: +47 23 27 90 01
www.deloitte.no

Til foretaksmøte i Gassnova SF

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Gassnova SF som viser et overskudd på kr 9.644.004. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2014 og resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for foretaks utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av foretakets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Gassnova SF per 31. desember 2014 og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

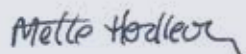
Deloitte.side 2
Revisors beretning til foretaksmøte i
Gassnova SF**Uttalelse om øvrige forhold***Konklusjon om årsberetningen*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foretakets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 27. februar 2015
Deloitte AS

Mette Herdlevær
statsautorisert revisor

GASSNOVA SF

Dokkvegen 10

3920 Porsgrunn

Tlf +47 40 00 59 08

postmottak@gassnova.no

www.gassnova.no